Huoltovarmuuskeskus

Lausunto: Valtioneuvoston selonteko YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n toimeenpanosta

Ruokajärjestelmän kestävyys

Mathilda Kurki
Vastuullisuusasiantuntija, Huoltovarmuuskeskus

Huoltovarmuuskeskus
Försörjningsberedskapscentralen
National Emergency Supply Agency
Visio
Iskunkestävä Suomi
Keskeiset ilmiöt toimintaympäristössä
Muutokset turvallisuus-ympäristössä
Ilmastonmuutos
Vaatimukset kriittiselle infrastruktuurille
Muutokset sääntely-ympäristössä
Huoltovarmuuden taloudelliset edellytykset
Missio
Rakennamme yhdessä kriisinkestävää yhteiskuntaa, jotta myös kriisitilanteissa yhteiskunta toimii ja elämä jatkuu mahdollisimman häiriöttä
Strategiakauden painopistealueet
Energiahuolto
Kuljetukset ja toimitusketjut
Digitaalinen turvallisuus ja tiedon huoltovarmuus
Elintarvike- ja vesihuolto
Tuotantotaloudelliset järjestelyt vakavan kriisin varalle

HVK:n vastuullisuuden painopisteet

Vastuu ympäristöstä

- Ilmastonmuutoksen hillintä
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Resurssien vastuullinen, tehokas käyttö & kierrätys

Vastuu ihmisistä

- Työntekijöiden hyvinvointi, tasa-arvo & yhdenvertaisuus.
- Koulutus & osaamisen kehittäminen
- Yhteiskunnallinen vastuullisuus (kädenjälki)

Vastuu hyvästä hallinnosta

- Vastuullinen organisaatiokulttuuri
- Eettiset toimintaperiaatteet
- Hankintojen & materiaalisen varautumisen vastuullisuus

Ruokajärjestelmämme kestävyys ja omavaraisuusaste

- Suomen omavaraisuusaste ruoan osalta on kokonaisuudessaan korkea, sillä tuotamme 80 % siitä ruoasta, mitä Suomessa syömme. Useissa ruoka-aineissa, kuten liha-, maito- ja viljatuotteissa, omavaraisuusasteemme on yli 100 %, jolloin osa tuotannosta menee vientiin
- Huoltovarmuuskeskuksen näkemyksen mukaan on erittäin tärkeää, että ruoka- ja vesihuollon omavaraisuusaste säilyy nykyisellä tasollaan myös tulevaisuudessa.
- Vesihuollon tulee pysyä julkisessa omistuksessa, sillä se on keskeistä niin huoltovarmuuden, turvallisuuden kuin ihmisten perusedellytysten toteutumisen kannalta.
- Tuontantopanokset sekä energian ja polttoaineiden saanti kriittisiä tuotannon kannalta → niiden saatavuus tulee varmistaa.

Huoltovarmuuskeskuksen rooli ruokaturvassa

- Valtioneuvoston päätöksessä huoltovarmuuden tavoitteista on määritelty, että viljan varmuusvarastojen tulee vastata vähintään 6 kuukauden keskimääräistä kulutusta ihmisravinnoksi.
- Tällä hetkellä viljaa on varastoituna 9 kuukauden kulutusta vastaava määrä.
- Vuonna 2024 käynnistetyn ’Ruoka ja Vesi 2030-ohjelman’ yhtenä tavoitteena on edistää suomalaisen ruuantuotannon vastuullisuutta ja kasvattaa sertifioidun elintarvikeviljan määrää sen hankinnoissa.
- Huoltovarmuusorganisaatiossa ruokahuoltoa rakennetaan ja ylläpidetään yhteistyössä elintarvikealan toimijoiden ja viranomaisten kanssa.

Ruokajärjestelmämme kestävyyshaasteet ja ratkaisumallit

Suomen ruokajärjestelmän kestävyyshaasteet linkittyvät vahvasti ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin.

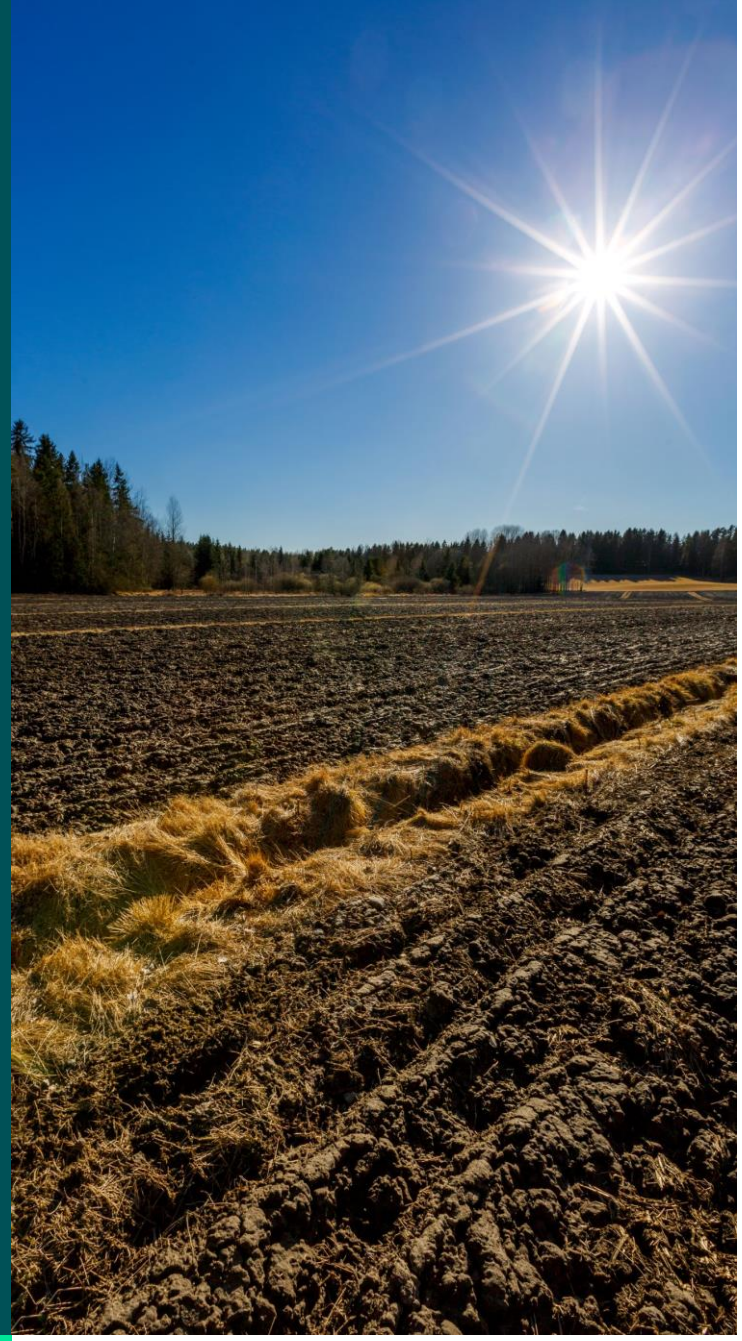

- Korkeasta omavaraisuusasteesta huolimatta Suomen ruokajärjestelmä on riippuvainen globaaleista tuotantoketjuista ja HVK tukee kehitystyötä, jolla pyritään löytämään ratkaisuja haavoittuviin toimitusketjuihin liittyen.
- Suomalaisista ratkaisuista esim. valkuais- ja öljykasvien sekä kasviproteiinien tuotannon lisääminen ja viljelytekniikoiden kehittäminen ovat mahdollisia skaalautuvia ratkaisuja, joita voitaisiin hyödyntää globaalisti lisäämään ruokaturvaa ja ruuantuotannon kestävyyttä.
- Lisäksi huoltovarmuuden verkostoyhteistyömalli osana laajempaa yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamallia on myös erinomainen, joskaan ei helppo ja nopea, rakenne maailmalle vietäväksi.

Agenda 2030 -toimintaohjelma ja ruokajärjestelmän kestävyys

- Agenda 2030-toimintaohjelman useat tavoitteet linkittyvät toisiinsa parantaen ruokajärjestelmän kestävyyttä Suomessa
  → Erityisesti tavoitteet: 2,6,7 ja 13.

- On tärkeää, että Suomi jatkaa työtä ruokajärjestelmän kestävyyden parantamiseksi ja edistää ratkaisuja, jotka eivät ainoastaan paranna suomalaista ruokaturvaa, vaan myös tukevat globaalia kestävää kehitystä.

Huoltovarmuuskeskus

Fiksua huoltovarmuutta yhdessä.

Varmuuden vuoksi.

huoltovarmuuskeskus.fi varmuudenvuoksi.fi